

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять за 9 місяців 2025 року

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять у звітному періоді спрямувало свою діяльність на забезпечення потреб населення та галузей економіки Житомирської області у водних ресурсах, їх раціонального використання, забезпечення працездатності водогосподарської інженерної інфраструктури.

Реалізація Плану управління річковим басейном Дніпра (суббасейн Прип'яті) передбачає виконання комплексу заходів, спрямованих на досягнення та підтримку доброго екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод у межах суббасейну.

БУВР Прип'яті протягом звітного періоду здійснювало координацію дій з впровадження та реалізації заходів, моніторинг виконання заходів, визначених Планом управління річковим басейном Дніпра (суббасейн річки Прип'ять) та щоквартальне звітування щодо реалізації ПУРБ та оцінки стану досягнення екологічних цілей.

Взято участь у комунікаційному засіданні в Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України з метою забезпечення дієвої комунікації центральних органів виконавчої влади, басейнових управлінь водних ресурсів та басейнових рад для координації та реалізації першого циклу планів управління річковими басейнами (2025-2030 роки).

У порядку взаємодії БУВР Прип'яті, БУВР Західного Бугу та Сяну, Регіональних офісів водних ресурсів з обласними військовими адміністраціями у Житомирській, Волинській, Рівненській, Хмельницькій та Тернопільській областях останніми підписані та направлені листи органам місцевого самоврядування щодо необхідності включення заходів передбачених у додатку 11 ПУРБ Дніпра (суббасейн річки Прип'ять) до документів короткострокового та середньострокового планування, цільових програм та інших документів.

БУВР Прип'яті, Регіональними офісами водних ресурсів Рівненської, Волинської, Хмельницької та Тернопільської областей направлені листи усім територіальним громадам суббасейну Прип'яті щодо надання інформації про результати виконання плану заходів, визначених у додатку 11 ПУРБ (суббасейн річки Прип'ять).

Налагоджено комунікацію з установами та організаціями відповідальними за виконання заходів у межах суббасейну річки Прип'ять.

Реалізація планів управління річковими басейнами розглянута на виробничій нараді керівників водогосподарських організацій з представниками Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

На засіданні Басейнової ради річки Прип'ять розглянуто проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми технічної модернізації підприємств водовідведення та очищення стічних вод, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2034 року».

Розглянуто прогрес реалізації планів управління річковими басейнами на комунікаційному заході у м. Одесі.

Виконання ПУРБ та напрацювання рішень щодо його реалізації розглянуто на семінарі спільно з Українською Водною Асоціацією, БУВР Прип'яті, КП «Житомирводоканал», місцевими органами влади, водокористувачами та науковцями 04.09.2025 року .

18 вересня 2025 року начальник БУВР Прип'яті, голова Басейнової ради річки Прип'ять разом із представниками центральних і місцевих органів влади, міжнародних організацій, експертів та громадськістю обговорили прогрес впровадження ПУРБ на III Міжвідомчому комунікаційному заході у місті Батурин, що на Чернігівщині. Керівниками басейнових управлінь водних ресурсів, головами басейнових рад підписано Декларацію про співпрацю басейнів Дніпра, яка стане основою для подальшої координації дій щодо вирішення головних водно-екологічних проблем басейну та досягнення доброго екологічного стану вод. За результатами заходу узгоджені важливі рішення для подальшої реалізації першого циклу планів управління річковими басейнами на 2025-2030 роки.

В рамках першого шестирічного циклу на період 2025 - 2030 років в суббасейні річки Прип'ять передбачено 100 заходів із загальним бюджетом 19 млрд. 441 млн. грн., із них 65 заходів включають будівництво та реконструкцію очисних споруд. За 9 місяців 2025 року до документів планування включено 47 заходів, із них 3-и заходи, які не включені в ПУРБ. Протягом поточного року реалізації ПУРБ Дніпра (суббасейн річки Прип'ять) розпочато виконання 16-ти заходів та виконаний 1 захід, який не включений до ПУРБ «Покращення технічного стану та благоустрій ставка в с. Гриньки Лановецька ТГ, Кременецький район, Тернопільська область».

Загальна вартість робіт спрямованих на реалізацію заходів у звітному періоді становить 295,8 млн. грн.

У басейні Дніпра (суббасейн середнього Дніпра у межах Житомирської області) передбачено 15 заходів із загальним бюджетом 1 млрд. 797 млн. 457,0 тис. грн., із них 11 заходів включають будівництво та модернізацію очисних споруд. Крім того, проводяться 2 заходи, які не включені в ПУРБ.

За 9 місяців 2025 року реалізації ПУРБ Дніпра (суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області) виконано один захід, який не

включений до ПУРБ «Розчищення русла струмка Щеснівка від с.Осівці до с.Костівці для захисту від затоплення прибережної зони на території Брусилівської ТГ Житомирського району Житомирської області» та розпочато виконання 6-ти заходів.

Загальна вартість робіт спрямованих на реалізацію заходів у звітному періоді становить 738 млн. 297 тис. грн.

Відповідно до Порядку ведення державного водного кадастру, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.1996 №413 проводиться робота з оновлення та уточнення даних державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води» у частині обліку поверхневих водних об'єктів.

Підготовлено та передано сформовані файли для оновлення відомостей про площинні та лінійні водні об'єкти, їх векторизацію та атрибутивні дані у розрізі суббасейну Прип'яті.

Управлінням надана інформація БУВР середнього Дніпра щодо оновлення векторних даних полігональних та лінійних водних об'єктів Житомирської області.

Наказом Держводагенства від 07.02.2025 №23 передбачено розроблення (оновлення) водогосподарських балансів.

Управлінням підготовлена та надана Держводагентству інформація у розрізі 13 водогосподарських ділянок суббасейну Прип'яті щодо сумарної площі та загального об'єму ставків та водосховищ в басейні річки Прип'ять. Відповідна інформація надана БУВР середнього Дніпра по 5 водогосподарським ділянкам суббасейну середнього Дніпра розташованих в Житомирській області.

На виконання наказу Держводагентства від 06.08.2024 №103 «Про затвердження Плану заходів Державного агентства водних ресурсів України з виконання Плану дій щодо комплексного вирішення проблем басейну річки Рось на 2024 -2030 роки» управлінням ініційовано створення органами місцевого самоврядування комісій щодо визначення переліку гідротехнічних споруд, які не використовуються або втратили своє функціональне призначення і можуть бути ліквідовані без негативного впливу на галузі економіки, сільського господарства та потреб населення. В результаті проведеного обстеження, протоколами засідань комісії, вирішено ліквідувати 2 гідротехнічні споруди на території Андрушківської сільської ради та 1 гідротехнічну споруду на території Вчорайшенської сільської ради.

Відповідно до доручення Держводагентства, управління звернулось до Андрушківської сільської ради з рекомендаційним листом щодо оформлення права власності на безхазяйні гідротехнічні споруди водних об'єктів

розташованих на території сільської ради.

4 червня 2025 року відбулося чергове засідання басейнової ради річки Прип'ять відповідно до затвердженого Плану роботи басейнової ради річки Прип'ять на 2025 рік.

БУВР Прип'яті забезпечено виконання основних завдань щодо ведення державного обліку водокористування. За 2024 рік прийнято та перевірено 962 Звіти про використання води у межах Житомирської області, які надійшли через Портал електронних послуг Держводагентства, що становить 101,9 % до минулого року та забезпечено наповнення державного водного кадастру за розділом «Водокористування».

59 водокористувачів області надали довідки та не подавали Звіт, так як показники водогосподарської діяльності не досягли критеріїв, вазначених у пункті 1.5 Порядку.

Державним обліком водокористування охоплені усі водокористувачі та водокористувачі забрудники, які суттєво впливають на узагальнення даних державного обліку водокористування в області.

З метою здійснення дієвого державного контролю за дотриманням природоохоронного законодавства водокористувачами області, надано Державній екологічній інспекції Поліського округу перелік водокористувачів, які здійснювали скид забруднених стічних вод у водні об'єкти.

За 9 місяців 2025 року надано 17 інформацій щодо діяльності водокористувачів, які здійснюють спеціальне водокористування, а саме подання звітів про використання води, наявності дозволів на спеціальне водокористування, тощо.

З метою недопущення забруднення водних об'єктів та здійснення контролю за їх якісним станом усім водокористувачам, які допустили забруднення поверхневих вод БУВР Прип'яті направлені відповідні листи.

За результатами державного водообліку підготовлені пропозиції до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання, Екологічного паспорта та Регіональної доповіді про стан охорони навколишнього природного середовища Житомирської області за 2024 рік.

Узагальнена та систематизована інформація щодо даних про забір та використання вод, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин, наявність систем оборотного водопостачання у суббасейні Прип'яті у межах 7-ми областей (1352 водокористувачі).

Протягом 9 місяців 2025 року проведено 36 засідань технічної ради, загалом винесено на обговорення, підготовлено та надано Північному міжрегіональному сектору Держводагентства України 165 пропозицій на видачу дозволів на спеціальне водокористування, 6 пропозицій на погодження

нормативів водопостачання, 2 пропозиції щодо погодження меж зон санітарної охорони водних об'єктів та розглянуто 1115 проєктів щодо встановлення режимів роботи на водних об'єктах.

Сформовано перелік водокористувачів, що здійснюють забір води з поверхневих джерел у межах області (410 водокористувачів) для врахування і оперативного коригування лімітів забору поверхневих вод при видачі дозволу на спеціальне водокористування, у разі настання маловоддя.

У зв'язку з маловоддям на окремих річках України, на підставі оперативної інформації Українського гідрометеорологічного центру про водність основних річок, БУВР Прип'яті вносило пропозиції Держводагентству щодо встановлення обмеження прав водокористувачів, які здійснюють спеціальне водокористування з поверхневих водних об'єктів Житомирської області у критичний період.

За 9 місяців 2025 року виконана «Програми державного моніторингу (в частині діагностичного, операційного та дослідницького моніторингу масивів поверхневих вод)», яка затверджена наказом Міндовклля 08.01.2025 № 29.

Для визначення вмісту пріоритетних органічних і неорганічних та басейнових специфічних показників у межах області відібрані проби та доставлені до лабораторії Північного регіону, м. Вишгород по 15 пунктах моніторингу та виконаний операційний моніторинг по 8 пунктах моніторингу (7- питні водозабори та 1 - транскордонний масив поверхневих вод). Виконані вимірювання з визначенням основних фізико-хімічних показників поверхневої води, визначених Постановою КМУ від 19.09.2018 № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод».

За звітний період виконано 1440 вимірювань фізико-хімічних показників (100 % до плану).

Для проведення оцінки хімічного стану масивів поверхневих вод в суббасейні річки Прип'ять опрацьовані результати моніторингу МПВ за 2024 рік та надані Держводагентству.

Питання здійснення державного моніторингу поверхневих вод для визначення екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять у 2024 році розглянуто на засіданні Басейнової ради річки Прип'ять.

Визначений екологічний стан масивів поверхневих вод та екологічний потенціал штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод на основі оцінки біологічних, хімічних та фізико-хімічних показників за 2024 рік.

При наданні платних послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб за 9 місяців 2025 року лабораторією моніторингу вод виконано 1910 вимірювань

якості води на суму 409,2 тис. грн.

БУВР Прип'яті спільно з органами місцевого самоврядування, виконавчої влади та представниками ДСНС проведено обстеження водосховищ та ставків у кількості 115 водних об'єктів щодо готовності до пропуску дощових паводків та весняної повені.

До пропуску повені та паводків проведена робота щодо підготовки до пропуску повені 5387 пропускних та водорегулюючих гідротехнічних споруд, які знаходяться на балансі водогосподарських організацій області.

Сформовано відомчий аварійний запас згідно номенклатури на суму 505 тис.грн, який може бути використаний при виникненні надзвичайних ситуацій на об'єктах управління.

З урахуванням гідрометеорологічної, гідрологічної та водогосподарської ситуації управлінням розроблено та затверджено Секторами Держводагентства режими роботи для 3158 штучних водних об'єктів, зокрема: у Житомирській області – 1115, у Волинській – 352, у Рівненській – 1075, у Тернопільській – 83, у Львівській – 97, у Хмельницькій – 436.

БУВР Прип'яті проведено засідання Міжвідомчої комісії з узгодження режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у суббасейні річки Прип'ять на весняно-літній період 2025 року. У результаті засідання узгоджено та затверджено 12 режимів роботи у Житомирській області.

За поданням управління на засіданнях Міжвідомчих комісій у суббасейнах середнього Дніпра та річки Рось також погоджено та встановлено режими роботи на весняно-літній період 2025 року для 30 водосховищ.

На виконання пункту 6 Протоколу засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 17.03.2025 №1, БУВР Прип'яті переведено в стан готовності техніку, механізми, обладнання та інвентар, що можуть бути задіяні при гасінні та запобіганні виникнення пожеж та мінімізації їх наслідків на осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Спільно з представниками державних районних адміністрацій, територіальних громад та відділів районних управлінь Головного управління ДСНС України у Житомирській області, спеціалістами БУВР Прип'яті, проведено обстеження регулюючих гідротехнічних споруд на міжгосподарських меліоративних системах, які розташовані на осушених торфовищах, щодо готовності протидії пожежам Коростенського та Житомирського районів та складено акти обстеження.

Для можливості акумулювання води на пожежонебезпечний період та підняття рівнів води на торфовищах підготовлено 81 регулюючу гідротехнічну споруду.

Забезпечено чітку координацію та взаємодію з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з питань пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та мінімізації їх наслідків на

осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Проводиться контроль за роботою водосховищ, експлуатаційним режимом магістральних каналів та міжгосподарських меліоративних систем, за станом гідротехнічних споруд та ситуацією на водних об'єктах.

Проведено ремонт гідротехнічної споруди на річці Тетерівка за межами села Мала Волиця Вільшанської територіальної громади Житомирського району Житомирської області.

Працівники управління мають можливість перебувати в захисній споруді – протирадіаційному укритті. У вересні 2025 року, згідно з пунктом 9 Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту» від 10.03.2017 № 138 була проведена перевірка протирадіаційного укриття представником Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

За результатами проведених заходів, моніторингового візиту та перевірки захисної споруди встановлено, що укриття утримується в належному стані та визнане готовим до використання за призначенням.

За 9 місяців 2025 року виконано ремонт 315 гідротехнічних споруд, виконано ремонт та відновлення 31 гідропосту. Виконано вирубування чагарнику на міжгосподарських каналах та водоприймачах на площі-615,4 га. Обкошування водогосподарських об'єктів, водойм, водоприймачів та міжгосподарських каналів виконано на площі 1689,5 га.

Доглядові роботи міжгосподарської інженерної інфраструктури виконані на суму 14221,0 тис.грн..

На виконання наказу Держводагентства України від 27.01.2025 № 14 «Про заходи щодо підготовки водогосподарських систем до роботи в 2025 році» БУВР Прип'яті проведено підготовку водогосподарських систем до роботи у вегетаційний період 2025 року на площі 353,4 тис.га.

За 9 місяців 2025 року БУВР Прип'яті заключено 69 договорів із землекористувачами на проведення двобічного регулювання та водовідведення з осушених земель на площі 42,9 тис.га на суму 417,9 тис.грн. Станом на 01.10.2025 року отримано управлінням за надані послуги 392,3 тис.грн (94%).

У цілому гідрогеолого-меліоративна обстановка на меліорованих і прилеглих землях оцінюється як стабільна.

Протягом 9 місяців 2025 року проведено різноманітні освітні заходи для студентів, учнів та місцевих громад, щоб підвищити обізнаність та сформувані спільну відповідальність за збереження водних ресурсів.

У 29 освітніх закладах Житомирщини пройшли виховні заходи до Всесвітнього дня води, Дня довкілля, До чистих джерел, Міжнародного дня чистих берегів на яких учні читали вірші, розгадували загадки та ребуси, переглядали цікаві відеоролики про воду, приймали участь у вікторинах. За

участі спеціалістів БУВР Прип'яті в Житомирському агротехнічному фаховому коледжі проведено студентську науково-практичну конференцію на тему: «Вода: неоціненний скарб, якого залишається все менше». За активну участь у зазначених заходах ряд учбових закладів отримали не лише нові знання, а й Подяки від Басейнового управління.

За 9 місяців 2025 року надруковано 34 статті в засобах масової інформації, прийнято участь у 31 круглих столах, 294 нарадах територіальних громад, міських рад, засіданнях комісій з ТЕБ та НС, тощо. За звітний період проведено 77 еко-івентів до Дня водно - болотний угідь, Всесвітнього дня води, Дня довкілля, Дня Дніпра, Міжнародного дня чистих берегів, впорядковано 20 джерел.

З метою презентації діяльності управління на XXII Міжнародній спеціалізованій виставці «AQUA UKRAINE» підготовлені та надані Держводагентству буклети та відеоматеріали про діяльність Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять.